

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení evropských systémů družicové navigace a jejich provozu

COM(2011) 814 final – 2011/392 (COD)

(2012/C 181/32)

Zpravodaj: **pan McDONOGH**

Dne 15. prosince 2011 se Evropský parlament a dne 20. ledna 2012 se Rada Evropské unie, v souladu s článkem 172 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodl/a konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení evropských systémů družicové navigace a jejich provozu

COM(2011) 814 final – 2011-392-COD.

Specializovaná sekce Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 13. března 2012.

Na 479. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 28. a 29. března 2012 (jednání dne 28. března), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 167 hlasy pro, nikdo nebyl proti a 4 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Výbor vítá Komisi vypracovaný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení evropských systémů družicové navigace a jejich provozu. Úspěch programů evropského globálního družicového navigačního systému (GNSS) je klíčový pro budoucí prosperitu a bezpečnost EU. Výbor podporuje návrh Komise nahradit nařízení (ES) č. 683/2008 novým nařízením, jež stanoví finanční prostředky a správní strukturu pro programy Galileo a EGNOS.

1.2 Výbor rozhodně podporuje cíl programu Galileo vytvořit první globální systém družicové navigace (GNSS) pod civilní kontrolou, plně nezávislý na jiných stávajících systémech, za účelem poskytování nepřetržitých GNSS služeb a zajištění strategické výhody pro Evropu. Družicová navigace je základní potřebou pro evropskou dopravu, průmysl a občany a je nepřijatelné, že jsme v současné době při určování polohy, navigace a času natolik závislí na americkém GPS a ruském GLONASS. Evropa musí poskytovat evropské služby GNSS ve své vlastní infrastruktuře, jejíž spolehlivost nebude závislá na prioritách americké, ruské či čínské armády.

1.3 Vzhledem k tomu, že 6–7 % z evropského HDP EU-27, tzn. 800 miliard eur, již závisí na americkém systému GPS (shrnutí posouzení dopadů evropského systému globální družicové navigace, průvodní dokument k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dalším provádění evropských programů družicové navigace (2014–2020), SEC(2011) 1447, 30.11.2011), Výbor vítá zaměření nařízení na interoperabilitu mezi Galileem a GPS. EHSV se nicméně domnívá, že paralelně s interoperabilitou by Evropa měla provádět agresivní politiku

zaměřenou na nahrazování GPS technologiemi GALILEO a EGNOS jakožto primárními technologiemi pro GNSS v Evropě.

1.4 EHSV doporučuje, aby byl inovační potenciál evropských GNSS zásadním způsobem podporován v rámci programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020 (Horizont 2020 je program EU pro výzkum a inovace na období let 2014–2020 s rozpočtem 80 miliard eur). Systém družicové navigace bude mít z hlediska technologické inovace významnou hodnotu a může EU přinést velké makroekonomické výhody.

1.5 Úspěšné dodání a řízení evropských programů GNSS, jak Galilea tak EGNOS, má kritický význam pro dosažení inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění, který předpokládá strategie Evropa 2020 (EVROPA 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, COM(2010) 2020 final). Výbor konstatuje, že v analýze efektivity nákladů Komise (posouzení dopadu, jež je přílohou návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dalším provádění evropských programů družicové navigace (2014–2020) – SEC(2011) 1446 final) se uvádí, že programy GNSS mají v navrhované podobě Unii přinést během období životnosti systému 2014–2034 68,63 miliard (116,88 miliard eur ve stálých cenách snížených o 4 % ročně, v souladu s pokyny k posouzení dopadu) eur čistých zisků.

1.6 EHSV podporuje politické cíle evropských GNSS a navrhovaného nařízení týkajícího se zřízení a provozu systémů, musí však vyjádřit své obavy ohledně toho, jak Evropa v současné době programy řídí, neboť to vede k závažným zpožděním, nadměrnému nárůstu nákladů a ztrátě zisků. Lze doufat, že navrhované nařízení poskytne nutnou politickou

podporu, struktury řízení a rámec pro zřízení evropských GNSS v současně plánované podobě a pro dosažení očekávaných zisků.

1.7 Výbor konstatuje, že 19,5 % finančního zisku plynoucího z programu evropských GNSS bude vycházet z růstu odběratelského trhu pro aplikace evropského GNSS (posouzení dopadu, jež je přílohou návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o dalším provádění evropských programů družicové navigace (2014–2020) – SEC(2011) 1446 final). V tomto smyslu Výbor odkazuje pozornost Komise na své stanovisko ze dne 16. února 2011 s názvem Akční plán pro aplikace globálního družicového navigačního systému (GNSS) ⁽¹⁾. Výbor zejména poukazuje na nutnost podrobného obchodního plánu ze strany Agentury pro evropský GNSS (GSA) zaměřeného na růst tohoto klíčového trhu.

1.8 Výbor se domnívá, že evropské systémy družicové navigace naléhavě potřebují silný marketing a obchodní vedení, jež budou doprovázena potřebnými investicemi do programů uvádění na trh. Obchodní rozvoj programů EGNOS a GALILEO je zásadní pro dlouhodobý úspěch; je klíčové, aby se trh dozvěděl o hodnotě evropských GNSS a aby se podporovalo jejich využívání. Těto rozhodující a komplexní výzvě se doposud věnovalo pouze minimální úsilí.

1.9 EHSV vítá, že Komise vyžaduje řádnou finanční správu programů, jejichž financování se odhaduje na 7,89 miliard eur v současných cenách na období příštího finančního rámce 2014–2020. Výbor vítá, že nařízení stanoví, že Evropská komise musí spravovat fondy určené pro programy a dohlížet na provádění všech činností programů, včetně těch, jež byly přeneseny na Agenturu pro evropský GNSS (GSA) a Evropskou kosmickou agenturu (ESA). EHSV také vítá plány Komise vyvinout mechanismy řízení rizik a nástroje řízení za účelem minimalizace možnosti překročení nákladů programů.

1.10 EHSV však bere na vědomí varování Komise, že investice do technologií družicové navigace s sebou přinášejí velké nejistoty a rizika, což ztěžuje přesné odhady programových nákladů. Výbor proto nehledě na jakékoli pověřovací smlouvy (v souladu s nařízením (ES, Euratom) č. 1605/2002, a zejména jeho čl. 54) doporučuje Komisi, aby organizovala každý měsíc doprovodné schůzky s GSA a ESA za účelem monitorování postupu programů a rychlého řešení jakýchkoliv vzniklých problémů. Evropská komise by dále měla nejméně každé tři měsíce dostávat od GSA a ESA podrobné zprávy o řízení a financování.

1.11 Výbor odkazuje Komisi na svá předchozí stanoviska týkající se programů Galileo, EGNOS a strategie Evropa 2020 ⁽²⁾.

2. Důvody pro vypracování stanoviska

2.1 Technologie GNSS (globální družicový navigační systém) jsou díky své schopnosti určovat velmi spolehlivě polohu, rychlost a čas důležité pro zajištění lepší účinnosti v řadě oblastí hospodářství a v řadě oblastí každodenního života občanů.

2.2 Dokud nebude fungovat Galileo, musí Evropa k určování polohy, navigace a času využívat služeb družicové navigace signály amerického GPS nebo ruského GLONASS. Závislost Evropy na družicové navigaci GPS je odhadována na 6–7 % z celkového HDP EU-27, tzn. 800 miliard eur (SEC(2011) 1447, 30.11.2011). Armádní provozovatelé těchto systémů však nemohou poskytnout žádnou záruku za zachování nepřetržitého provozu.

2.3 I když je nezávislost v globální družicové navigaci hlavním motorem programu Galileo, je interoperabilita se stávajícími a budoucími družicovými navigačními systémy, zejména s americkým GPS, významnou přidanou hodnotou.

2.4 Program Galileo byl zahájen s cílem vytvořit nezávislý evropský globální družicový navigační systém (GNSS).

2.5 EGNOS je evropský regionální rozšiřující družicový systém, který zlepšuje signály přicházející ze stávajících družicových navigačních systémů, např. GPS.

2.6 Evropský program družicové navigace Galileo byl zahájen v roce 2001. Projekt původně vycházel z partnerství veřejného a soukromého sektoru a společný podnik Galileo (GJU) fungoval jako společná platforma pro správu a financování. V roce 2006 byl společný podnik Galileo nahrazen Agenturou pro evropský GNSS (GSA) (dříve známa pod názvem Úřad pro dohled nad evropským GNSS – GSA), jež se měla zabývat zájmy veřejnosti v rámci evropských programů GNSS. Evropská kosmická agentura (ESA) byla zodpovědná za technickou správu a provádění programů GNSS.

2.7 Nařízením o GNSS ⁽³⁾ přijatým v roce 2008 se EU stala jediným politickým orgánem zodpovědným za řízení a kompletní financování evropské politiky GNSS. V nařízení GNSS se stanovuje financování EU programů Galileo a EGNOS na roky 2007–2013. Rozpočet ve výši 3,4 miliard eur byl rozdělen mezi zbývající vývojovou fázi Galilea, na fázi jeho zavádění a na provozování EGNOS.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 107, 6.4.2011, s. 44–48.

⁽²⁾ Úř. věst. C 221, 8.9.2005, s. 28; Úř. věst. C 317, 23.12.2009, s. 103–104 a Úř. věst. C 107, 6.4.2011, s. 44–48.

⁽³⁾ Úř. věst. L 196, 24.8.2008, s. 1.

2.8 Návrh Komise na příští víceletý finanční rámec pro rozpočet EU na období 2014–2020 (COM(2011) 500 final, 29.6.2011, Rozpočet – Evropa 2020) navrhuje financovat programy GNSS plně z rozpočtu EU s navrhovanou horní hranicí 7 miliard eur ve stálých cenách 2011.

2.9 Pokrok při zavádění evropských programů družicové navigace brzdí dva klíčové problémy:

- 1) z důvodu překročení nákladů a zpoždění při dodávkách systému nebude GNSS, jež bude zřízen v rámci programu Galileo, plně provozuschopný v roce 2013, jak se původně plánovalo;
- 2) jelikož nařízení o GNSS z roku 2008 nestanovuje finanční a správní rámec pro programy Galileo a EGNOS po roce 2013, je pro zajištění dlouhodobého fungování, udržování a správy systému zapotřebí nového právního základu.

2.10 Komise navrhuje vyřešit tyto problémy tím, že se nařízení (ES) č. 683/2008 nahradí novým nařízením, jež stanoví finanční prostředky a správní strukturu pro úspěšné zřízení a provoz programů Galileo a EGNOS.

2.11 Z analýzy efektivity nákladů přiložené k návrhu vyplývá, že z hlediska infrastruktury je optimálním řešením uplatnit původně plánovanou konstelaci 30 družic, avšak zjednodušit pozemní infrastrukturu. Toto řešení by umožňovalo GNSS poskytovat všechny plánované služby a výhody, a pouze tzv. služba pro zajištění bezpečnosti života (služba pro zajištění bezpečnosti života programu EGNOS umožňuje přesné přiblížení letadla, čímž se zvyšuje bezpečnost letového provozu. Pomáhá také omezovat zpoždění, odklání a rušení letů. Služba pro zajištění bezpečnosti života programu EGNOS umožňuje letišťům zvyšovat kapacitu a snižovat provozní náklady. V neposlední řadě to přispívá ke snižování emisí CO₂ v této oblasti) by byla plně funkční za propojení s americkým GPS.

2.12 Nejlepší možnost pro poskytování rámce řízení spočívá v přiřazení řízení programu fáze využití ke stávajícím odpovědnostem v otázkách bezpečnosti a trhu Agentury pro evropské GNSS. Komise bude i nadále zodpovědná za správu fondů určených pro programy a bude dohlížet na provádění všech činností programů, včetně těch, jež byly přeneseny na Agenturu pro evropský GNSS (GSA) a Evropskou kosmickou agenturu (ESA).

3. Obecné poznámky

3.1 Programy EGNOS a Galileo vyžadují jasné vedení a jednoznačnou plnou podporu ze strany EU, aby se podařilo napravit škody na důvěře v trh, ke kterým došlo následkem kolapsu

společného podniku partnerství veřejného a soukromého sektoru. Přidělené rozpočtové prostředky na období 2014–2020 a navrhované nařízení Komise je dobrým začátkem, ale pro získání trvalé důvěry trhu bude nutné již nyní prokázat dobré řízení a důslednou politickou podporu programů.

3.2 Evropa musí urychlit pokrok při zavádění GNSS a rozvoji trhu, zejména s ohledem na náklady za zpoždění Galilea a rostoucí konkurenci ze Spojených států, Ruska a Číny. Čína rozšiřuje svůj vojenský systém družicové navigace Beidou na globální systém COMPASS s cílem nabízet do roku 2020 celosvětově konkurenční civilní služby, a to včetně Evropy. GALILEO a EGNOS se v Evropě musí stát běžnými GNSS co nejrychleji.

3.3 Evropské systémy družicové navigace by měly být významnou součástí programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020. Vznik nových produktů a služeb založených na evropských GNSS podpoří nejen inteligentní růst, ale také udržitelný rozvoj zvýšením energetické účinnosti a snížením environmentálního dopadu hospodářského rozvoje.

3.4 Za zohlednění mezinárodních předpisů o hospodářské soutěži by možná měla být stanovena opatření, jež podpoří volbu technologií EGNOS/Galileo před technologiemi nižší kvality, a to zejména u aplikací, u kterých je nutná důvěra v kontinuitu služby nebo vysokou hladinu přesnosti a integrity, nebo co se týče bezpečnosti.

3.5 Vzhledem k významu, který mají pro pronikání na trh čipové sady (čipová sada znamená skupinu integrovaných obvodů (čipů), jež mají fungovat společně. Obvykle se prodávají jako jeden výrobek. Čipová sada je většinou zkonstruovaná k fungování se specifickou řadou mikroprocesorů. Čipová sada zásadní měrou rozhoduje o výkonnosti systému, neboť řídí přenos mezi procesorem a vnějšími zařízeními) určené do přijímačů, má rozhodující význam rozvoj nízkonákladových čipových sad pro duální přijímače (GPS + Galileo). Výdaje v oblasti výzkumu a vývoje by se měly zaměřit zejména na tento cíl.

3.6 Je třeba vypracovat strategii zachycení účinků zkušební křivky velkoobjemové produkce, jež jsou zásadně důležité pro nízkonákladovou výrobu čipových sad určených do přijímačů, aby mohly duální čipové sady GPS+Galileo cenově konkurovat čipovým sadám určeným pouze pro GPS.

3.7 GSA potřebuje agresivní tržní strategii rozvoje vedenou vysoce kvalifikovaným týmem za účelem vytvoření odběratelského trhu pro výrobky a aplikace evropské GNSS.

3.8 Měla by být vytvořena globální strategie značky EGNOS/Galileo, která by nastavila cíle, zdůraznila hodnotu této značky, zjednodušila tržní komunikaci a vyjasnila marketingové priority.

3.9 Kvalita technologie a služeb Galileo uvedených na trh musí vždy odpovídat nejvyšším standardům. Je nutné zachovávat přísnou kontrolu kvality vývoje technologií a jejich zavádění na úrovni konečného uživatele.

3.10 Některé dřívější výrobky EGNOS bohužel nebyly technicky dostatečně dobré, aby uspokojily požadavky zákazníků. Jako součást strategie značky by mělo být pro veškerou technologii schválenou pro EGNOS/Galileo vytvořeno označení, aby byla značka chráněna proti poškození reputace.

V Bruselu dne 28. března 2012.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON
